מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את סיפור מידס ומגע הזהב מהמיתולוגיה היוונית
- לזהות את נקודת המפנה בעלילה ואת המסר שבסיפור
- להבין את משמעות הביטוי מגע מידס בשפה של היום

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנת הנקרא - בחירה

1. א – דיוניסוס
2. א – כי מידס עשה חסד עם חברו הזקן
3. ב – שכל מה שייגע בו יהפוך לזהב
4. א – הלחם הפך לזהב בפיו
5. ב – היא הפכה לפסל זהב כשחיבקה אותו
6. ב – רחץ בנהר פקטולוס

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – כך כתוב בפתיחת הסיפור
2. לא נכון – מידס ביקש שכל מה שייגע בו יהפוך לזהב, כי אהב עושר
3. לא נכון – בהתחלה שמח, אבל אחר כך הבין שזו קללה
4. נכון – כך כתוב בכותרת העיבוד
5. נכון – כך מספר הסיפור בסיום

חלק ג' – השלמת מילים

1. דיוניסוס
2. זהב
3. פיו
4. פקטולוס
5. זהב

חלק ד' – התאמה

1 – א (מלך פריגיה שביקש משאלת זהב)
2 – ג (האל שהעניק את המשאלה)
3 – ב (הנהר שבו רחץ מידס)
4 – ד (ביטוי שמתאר הצלחה בכל דבר)
5 – ה (שינוי צורה של דבר אחד לאחר)

חלק ה' – סדר הסיפור

1. מידס עושה חסד עם חברו הזקן של דיוניסוס
2. דיוניסוס מציע למידס לבקש משאלה
3. מידס מבקש שכל מה שייגע בו יהפוך לזהב
4. מידס מבין שהאוכל והמים הופכים לזהב
5. מידס מתחנן לדיוניסוס שייקח ממנו את המתנה
6. מידס רוחץ בנהר פקטולוס ומשתחרר מהקסם

חלק ו' – שאלות פתוחות

1. תלמידים אמורים לציין שמידס אהב עושר וממון, ותכונה זו הובילה אותו לבקש משאלה פזיזה בלי לחשוב על ההשלכות
2. רגע המפנה הוא כשמידס מנסה לאכול והלחם הופך לזהב בפיו - הוא מבין שהמשאלה היא קללה ולא ברכה
3. הביטוי מתאר מישהו שמצליח בכל מה שהוא עושה. לפעמים זו מחמאה, אבל מהסיפור אפשר להבין שהצלחה בלי מחשבה יכולה להזיק
4. תשובה אישית - יש לבדוק שהתלמיד חשב על ניסוח מדויק וזהיר שמונע תוצאות לא רצויות

כרטיס יציאה – מה לחפש

- דיוניסוס
- האוכל והמים הפכו לזהב, ומידס כמעט גווע
- אפשר לציין: לחשוב על ההשלכות לפני שמבקשים משהו, עושר לא תמיד מביא אושר

טיפים להפעלה:

- אפשר להקריא את הסיפור בקול או להשמיע הקראה לפני תחילת העבודה
- כדאי לדון בכיתה בשאלה הפתוחה האחרונה כדיון קבוצתי לפני הכתיבה האישית
- מומלץ לקשר את הביטוי מגע מידס לשימוש שלו בעברית בת זמננו

דף תרגול: המלך מידס ומגע הזהב

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

זה סיפור יווני עתיק על מלך בשם מידס. הוא ביקש משאלה מיוחדת, וזה לא הסתיים טוב. נלמד למה.

📖 מילון קטן:

מיתולוגיה	סיפורים עתיקים על אלים וגיבורים
מטמורפוזה	שינוי צורה, הפיכה מדבר אחד לדבר אחר
דיוניסוס	אל היין והחגיגות ביוונית העתיקה
חסד	מעשה טוב בלי לבקש תמורה
תודה	הבעת הערכה על מעשה טוב
גרגרי זהב	חתיכות קטנות מאוד של זהב
מגע מידס	ביטוי שמתאר מישהו שמצליח בכל דבר שהוא עושה

1 חלק א' – הבנת הנקרא - בחירה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזה אל נתן למידס את המשאלה?

א) דיוניסוס ב) זאוס ג) אפולו ד) הרמס

2. למה דיוניסוס רצה לעזור למידס?

א) כי מידס עשה חסד עם חברו הזקן ב) כי מידס היה עשיר ג) כי מידס ניצח במלחמה

ד) כי מידס היה משורר

3. מה הייתה המשאלה של מידס?

א) חוכמה ב) שכל מה שייגע בו יהפוך לזהב ג) בריאות ד) אריכות ימים

4. מה קרה כשמידס רצה לאכול לחם?

א) הלחם הפך לזהב בפיו ב) האוכל נעלם ג) הוא לא הרגיש רעב ד) האוכל נשאר רגיל

5. מה קרה לבת של מידס בסיפור המאוחר?

א) היא ברחה מהארמון ב) היא הפכה לפסל זהב כשחיבקה אותו ג) היא התחתנה עם אל

ד) היא נעלמה

6. מה עשה מידס כדי להיפטר מהקסם?

א) ישן שבוע ב) רחץ בנהר פקטולוס ג) נתן את הזהב לעניים ד) שבר את הכתר שלו

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	מידס היה מלך פריגיה.	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	מידס ביקש מהאל חוכמה ולא עושר.	☐	☐
3	מידס שמח מההתחלה עד הסוף מהמשאלה שלו.	☐	☐
4	הסיפור מבוסס על יצירה של אובידיוס.	☐	☐
5	לפי האגדה, יש גרגרי זהב בחול נהר פקטולוס עד היום.	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. מידס עשה חסד עם חברו הזקן של האל _____ .

2. מידס ביקש שכל דבר שייגע בו יהפוך ל _____ .

3. כשמידס ניסה לאכול, הלחם הפך לזהב ב _____ .

4. דיוניסוס ציווה על מידס לרחוץ במי הנהר _____ .

5. מאז הקסם, יש בחול הנהר גרגרי _____ .

4 חלק ד׳ – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מידס	___	**א.** מלך פריגיה שביקש משאלת זהב
2. דיוניסוס	___	**ב.** הנהר שבו רחץ מידס
3. פקטולוס	___	**ג.** האל שהעניק את המשאלה
4. מגע הזהב	___	**ד.** ביטוי שמתאר הצלחה בכל דבר
5. מטמורפוזה	___	**ה.** שינוי צורה של דבר אחד לאחר

5 חלק ה׳ – סדר הסיפור

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	דיוניסוס מציע למידס לבקש משאלה
☐	מידס מבקש שכל מה שייגע בו יהפוך לזהב
☐	מידס מבין שהאוכל והמים הופכים לזהב
☐	מידס מתחנן לדיוניסוס שייקח ממנו את המתנה
☐	מידס רוחץ בנהר פקטולוס ומשתחרר מהקסם
☐	מידס עושה חסד עם חברו הזקן של דיוניסוס

6 חלק ו' – שאלות פתוחות

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. מה התכונה של מידס שגרמה לו לבקש את המשאלה? הסבירו בכמה משפטים.

2. מהו רגע המפנה בסיפור? כתבו מה קרה ומה מידס הרגיש באותו רגע.

3. מה פירוש הביטוי מגע הזהב (מגע מידס) היום? האם זו תמיד מחמאה? הסבירו.

4. אילו הייתם מקבלים משאלה אחת - מה הייתם מבקשים? כתבו את הניסוח כך שלא תהפוך לקללה, כמו שקרה למידס.

כרטיס יציאה

מי נתן למידס את המשאלה?

מה קרה כשמידס ניסה לאכול?

מה המסר של הסיפור על מידס?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀